

VILNIAUS R. MAIŠIAGALOS VAIKŲ LOPŠELIS-DARŽELIS

**TYRIMO, ATLIKTO 2015 M. LAPKRIČIO 19-20 DIENOMIS,
DUOMENŲ ANALIZĖ
2016-02-12**

*Parengė
socialinė pedagogė Celina Buinovska*

Maišiagala, 2016

PAVEIKSLAI

1 pav. Ar tėvai drausmina savo vaikus (%)	3
2 pav. Vaikų drausminimo būdai (%)	4
3 pav. Tėvų susidūrimo su smurto prieš vaikus atveju dažnis (%)	5
4 pav. Tėvų reakcija į smurto prieš vaikus atvejus (%)	6
5 pav. Į kokias institucijas galima kreiptis smurto prieš vaikus atveju (%)	6

IVADAS

Tikslas – atkreipti ugdytinių tėvų dėmesį ir išsiaiškinti jų požiūrį į smurtą prieš vaikus.

Kelti tokie uždaviniai:

1. Atlikti l/d ugdytinių tėvų apklausą.
2. Apdoroti apklausos duomenis.

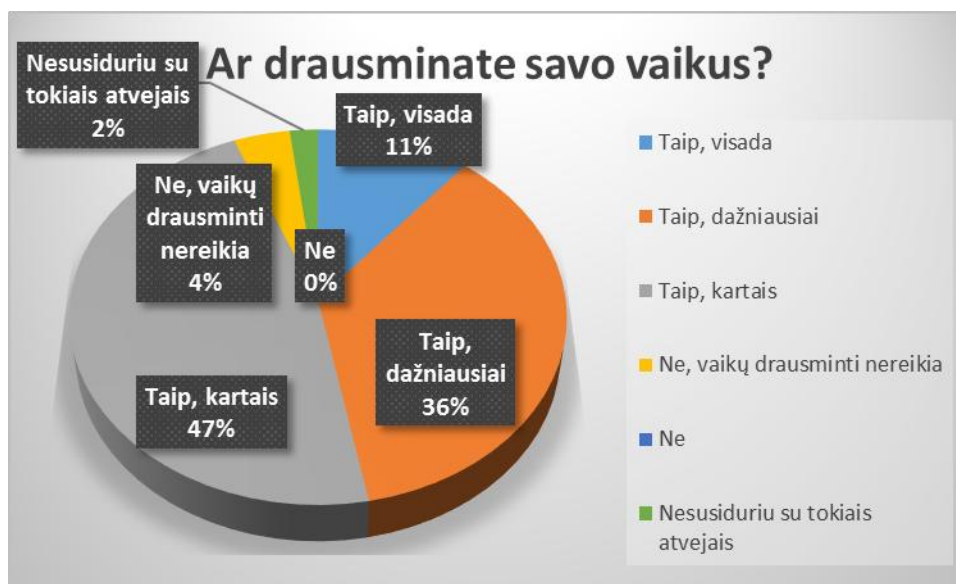
Anketavimas atliktas 2015 lapkričio 19-20 dienomis.

Apklausti 45 respondentai: (tėvams išdalinta 70 anketų, grįžo – 45).

Tyrimą atliko ir duomenis išanalizavo Vilniaus r. Maišiagalos vaikų lopšelio-darželio socialinė pedagogė Celina Buinovska.

TYRIMO DUOMENŲ ANALIZĖ

Atlikto tyrimo rezultatai parodė, kad **kartais** vaikus drausmina 47 % apklaustųjų, **dažniausiai** – 36 %, **visada** – 11 % respondentų. Tik 4 % atsakiusių teigia, kad **vaikų drausminti nereikėtų** (žr. 1 pav.).

1 pav. Ar tėvai drausmina savo vaikus (%)

Vaikus drausminti reikia, tačiau reikėtų naudoti „švelnų drausminimą“. Kai užuot sakę: „Tu buvai blogas, nes trenkei savo broliui, kai jis skaitė knygą“, tėvai turėtų pabandyti rasti geriausią galimą vaiko elgesio intencijos prielaidą ir ją atspindėti: „Tu norėjai knygos, bet nežinojai, kaip jos paprašyti.“ Vis daugiau atliktų mokslinių tyrimų (pvz. Nijolė Petrylienė, Jurgita Smilgienė, 2013) atskleidžia, kad

„drausminimas yra reikalingas, nes sulaiko vaiką nuo negerų poelgių, kartais tai vienintelė priemonė, padedanti vaikui geriau susivokti“.

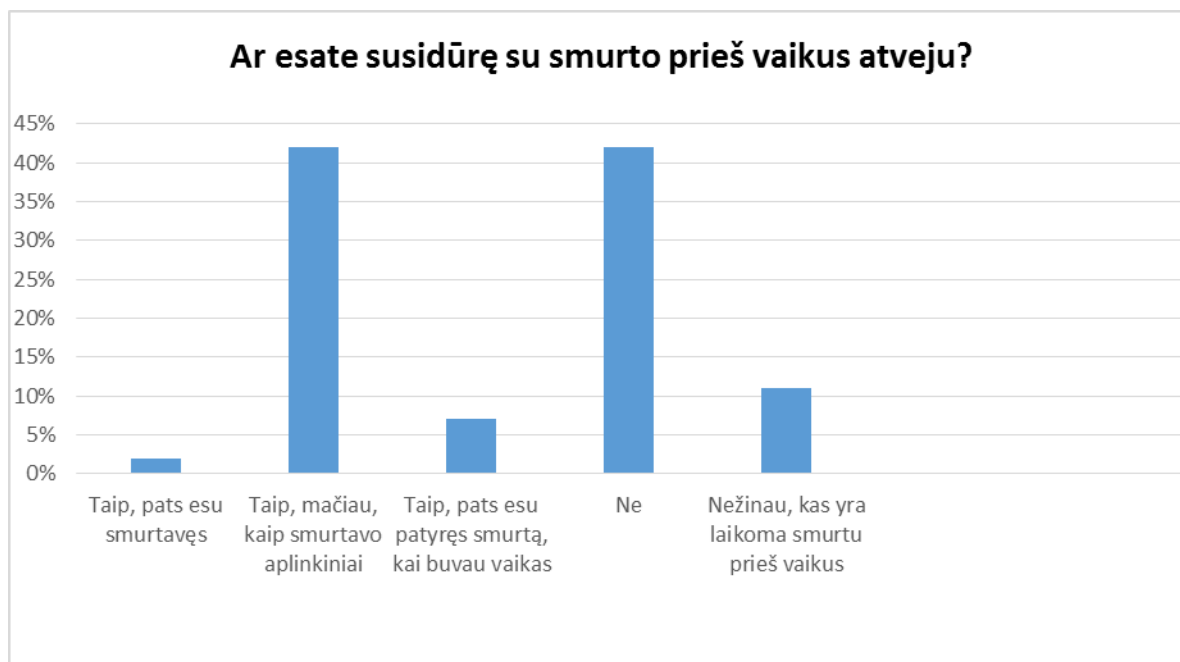
Apklausa taip pat buvo siekiama sužinoti, kaip tėvai drausmina savo vaikus, kokius drausminimo būdus taiko (žr. 2 pav.). Respondentai galėjo pasirinkti kelis atsakymų variantus. Teiginys „**Paaiškinu, kodėl vienas ar kitas elgesys yra netinkamas**“ sulaukė net 82 % tėvų dėmesio. 33 % tėvų pažymėjo, kad **drausmina vaikus neleisdami jiems žiūrėti televizoriaus, žaisti kompiuteriu**. Kiek mažiau 31 % atsakė, kad bando su vaikais **susitarti**. Mažiausiai apklausos dalyviai pažymėjo šiuos teiginius: „**Rėkiu**“ (4 %), „**Nekreipiu dėmesio**“ (4 %), „**Nauduju psichologinį spaudimą**“ (2 %), „**Grasinu**“ (2 %), „**Pliaukšteliu**“ (2 %), „**Statau į kampa**“ (2 %), kita - „**Bando gražiai šnekėt, nes tada vaikas daro specialiai**“ (2 %).

2 pav. Vaikų drausminimo būdai (%)

Džiugina tai, kad tyrime dalyvavę tėvai nemuša vaikų diržu, nesityčioja, nebaugina. Nei vienas iš apklaustųjų nepasirinko atsakymo „Nesusiduriu su tokiais atvejais, kuomet turėčiau drausminti vaikus“, vadinasi, galima daryti prielaidą, kad visi tėvai drausmina savo vaikus. Tačiau pastebėta ir tai, kad vis dėlto yra dalis tėvų, kurie vaikus drausmina statant juos į kampa, neleidžiant žiūrėti televizoriaus ar žaisti kompiuteriu, grasinant. Galima daryti prielaidą, kad dalis tėvų izoliavimą ir grasinimą laiko kraštutinėmis drausminimo priemonėmis, taikomomis tada, kai visi kiti drausminimo būdai neduoda laukiamų rezultatų.

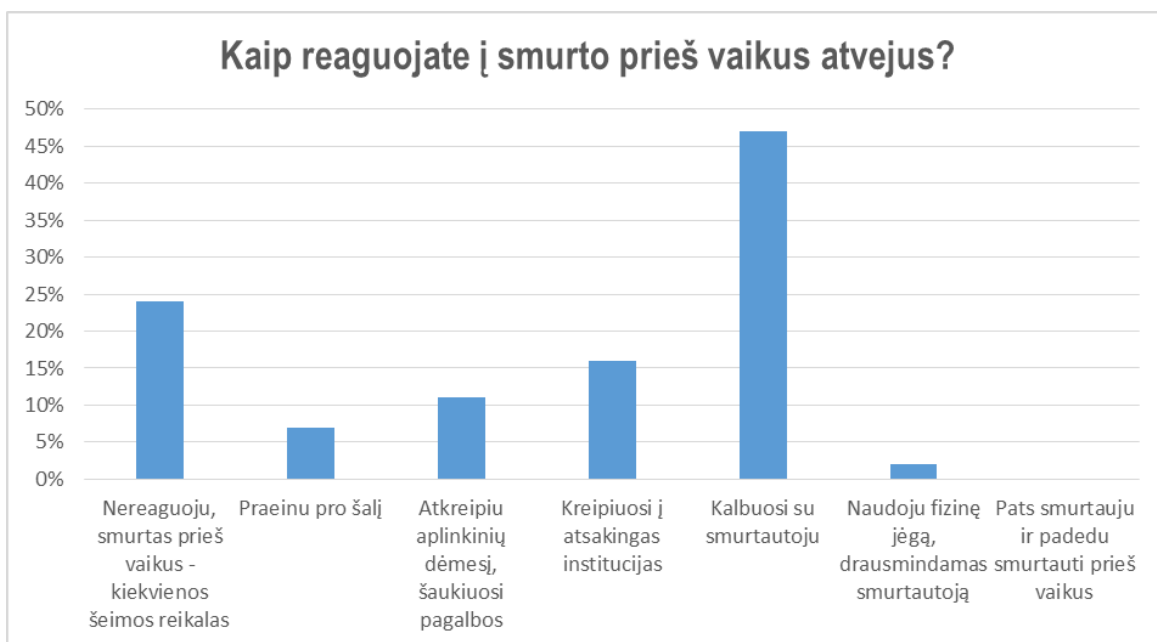
Respondentų buvo klausiama, ar jiems yra tekę susidurti su smurto prieš vaikus atveju. Atsakymai pasiskirstė nevienodai (žr. 3 pav.). 42 % apklaustųjų pažymėjo, kad jie **matė, kaip smurtavo aplinkiniai**, tokia pati dalis (42 %) pažymėjo, kad jiems **neteko susidurti su smurto prieš vaikus atveju**. 11 % tėvų nežino, kas yra laikoma smurtu prieš vaikus. 7 % pažymėjo, kad jie **yra susidūrę su smurto prieš vaikus atveju, nes patys yra patyrę smurtą vaikystėje**. O tik 2 % apklaustųjų atsakė, kad **patys yra smurtavę**.

3 pav. Tėvų susidūrimo su smurto prieš vaikus atveju dažnis (%)

Apibendrinant galima teigti, kad daugumai apklaustųjų yra tekę susidurti su smurto prieš vaikus atveju. 42 % apklausos dalyvių neteko susidurti. Tyrimas parodė, kad dažniausiai tie 42 % apklaustųjų, mačiusių smurtą, bandė kalbėtis su smurtauju aiškinant, kodėl toks elgesys yra netinkamas ir kaip jis kenkia vaikui ir pačiam smurtautojui.

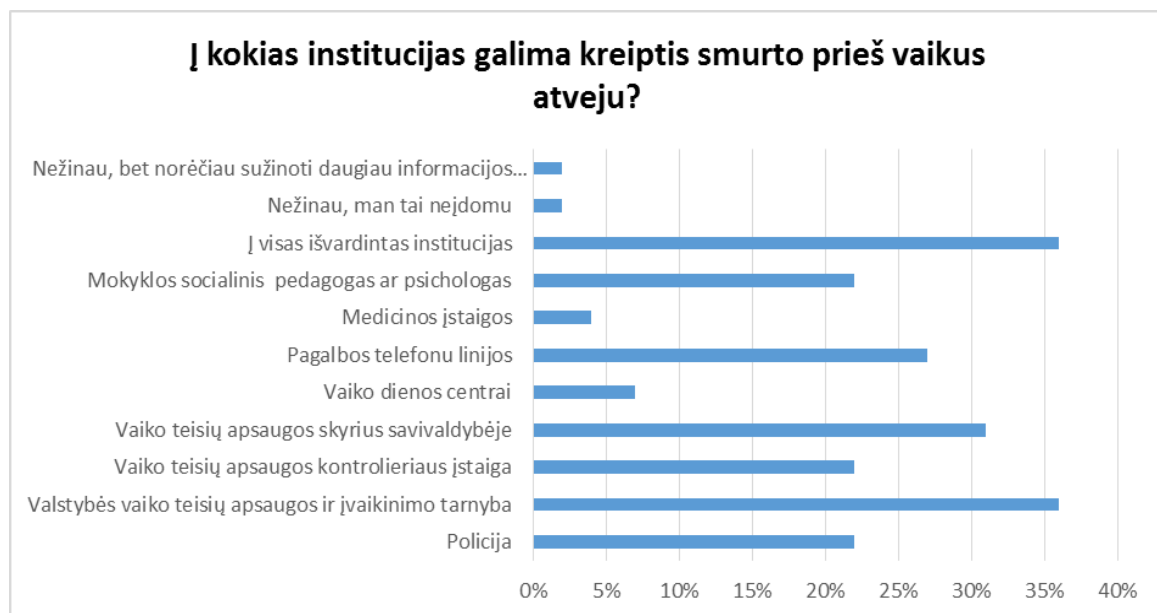
Tyrimu buvo siekiama išsiaiškinti tėvų reakciją į smurtą prieš vaikus (žr. 4 pav.). Paaiškėjo, kad apie pusę tėvų **kalbasi su smurtautoju** (47 %). Tačiau yra dalis tėvų, kurie **nereaguoja į smurto atvejus ir mano, kad tai kiekvienos šeimos reikalas** (24 %). Kiek mažesnė dalis (16 %) pažymėjo, kad **kreipiasi į atsakingas institucijas ir šaukiasi aplinkinių pagalbos** (11 %). 7 % respondentų **praeina pro šalį** ir 2 % **naudoja fizinę jėgą siekiant sudrausminti smurtautoją**.

4 pav. Tėvų reakcija į smurto prieš vaikus atvejus (%)

Pastebėta, kad su smurtautoju bando kalbėtis dažniausiai tie respondentai, kurie patys vaikystėje yra patyrę smurtą – tai 31–50 metų amžiaus asmenys.

Atlikta apklausa atskleidė tėvų žinias apie tai, į kokias institucijas galima kreiptis smurto prieš vaikus atveju (žr. 5 pav.). Respondentai galėjo pasirinkti kelis atsakymų variantus.

5 pav. Į kokias institucijas galima kreiptis smurto prieš vaikus atveju (%)

Apklaustos dalyvių atsakymai šiuo klausimu pasiskirstė nevienodai. Visi klausime pateikti atsakymų variantai yra teisingi, t. y. smurto prieš vaikus atveju galima kreiptis į visas išvardintas institucijas. Tačiau dažniausiai tėvai pažymėdavo vieną, ar kelis atsakymų variantus nepasirinkdami kitų. Tik 36 % apklaustųjų žino, kad galima kreiptis į visas išvardintas institucijas. Vadinasi, visuomenės nariams trūksta informacijos šiuo klausimu.

IŠVADOS

Išanalizavus gautus atsakymus, galima daryti tokias išvadas:

1. Dauguma apklaustųjų – 94 % – drausmina savo vaikus.
2. 82 % tėvų drausmina vaikus paaiškindami, kodėl vienas ar kitas elgesys yra netinkamas.
3. Daugumai apklaustųjų yra tekę susidurti su smurto prieš vaikus atveju, 42 % apklaustos dalyvių neteko susidurti.
4. Dažniausiai vaikystėje patyrę smurtą asmenys bando kalbėtis su smurtautoju aiškinant, kodėl toks elgesys yra netinkamas ir kaip jis kenkia vaikui ir pačiam smurtautojui.
5. 24 % apklaustųjų nereaguoja į smurto prieš vaikus atvejus ir mano, kad tai kiekvienos šeimos reikalas.
6. Tik 36 % apklaustųjų žino, kur galima kreiptis smurto prieš vaikus atveju (t. y. pažymėjo, kad galima kreiptis į visas išvardintas institucijas arba pažymėjo visas reikalingas institucijas).

REKOMENDACIJOS

Atsižvelgiant į tyrimo išvadas siūloma plačiau informuoti ugdytinių tėvus apie tai, kur kreiptis, jei vaikas patyrė smurtą, arba įtariama, kad jis patyrė smurtą, akcentuojant tai kaip pilietinę pareigą, už kurios nevykdymą numatyta baudžiamoji atsakomybė.

Tikimasi, kad ši apklausa suteikė kiekvienam respondentui galimybę išsakyti savo požiūrį ir viliamasi, kad smurto prieš vaikus lygis visuomenėje sumažės.

LITERATŪRA

1. Petrylienė N., Smilgienė J. Drausminimas – vienas iš ikimokyklinio amžiaus vaikų elgesio kultūros ugdymo būdų. Šiaulių universitetas, 2013.